

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Hluk v životnom prostredí a jeho vplyv na zdravie

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA

**Bratislava
9. 8. 2011**

ÚVOD

Hluk v životnom prostredí je v súčasnosti považovaný za jeden z najvýznamnejších environmentálnych problémov väčších miest nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe. Intenzívny nárast dopravy ako aj vznik nových zdrojov hluku v posledných desaťročiach orgány štátnej správy, vrátane úradov verejného zdravotníctva, podnecujú k aktualizácii a tvorbe nových opatrení s cieľom minimalizovať negatívne dopady environmentálneho hluku na zdravie obyvateľov.

Jedným zo spôsobov, akým možno sledovať súčasné trendy v tejto oblasti, určovať priority vývoja environmentálno-zdravotnej politiky vo vzťahu k environmentálnemu hluku, získavať argumenty potrebné pri presadzovaní tejto politiky v činnostiach iných rezortov a zároveň aj informácie pre výkon štátneho zdravotného dozoru, je aj dotazník určený na vyjadrenie podnetov a názorov verejnosti k tejto problematike.

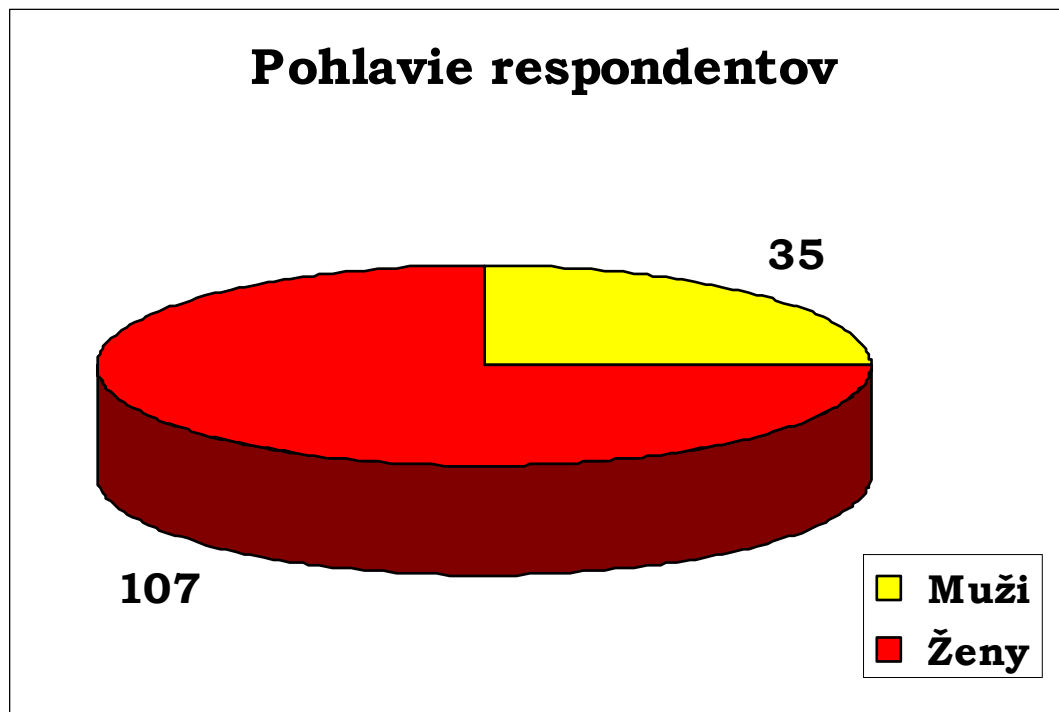
Úrad verejného zdravotníctva SR zbiera informácie o hlukovej záťaži obyvateľov a ich názory na túto problematiku prostredníctvom [dotazníka](#) sprístupneného na internetovej stránke www.uvzs.sk od januára 2011. V tomto dokumente nájdete sumarizáciu prvých výsledkov spracovaných na základe vyjadrení občanov počas uplynulých šiestich mesiacov.

V zbere informácií a názorov verejnosti Úrad verejného zdravotníctva SR pokračuje aj naďalej, preto veríme, že sa databáza informácií bude rozširovať a svojím rozsahom okrem spracovania jednoduchých štatistík umožní aj hlbšiu analýzu a korelácie údajov.

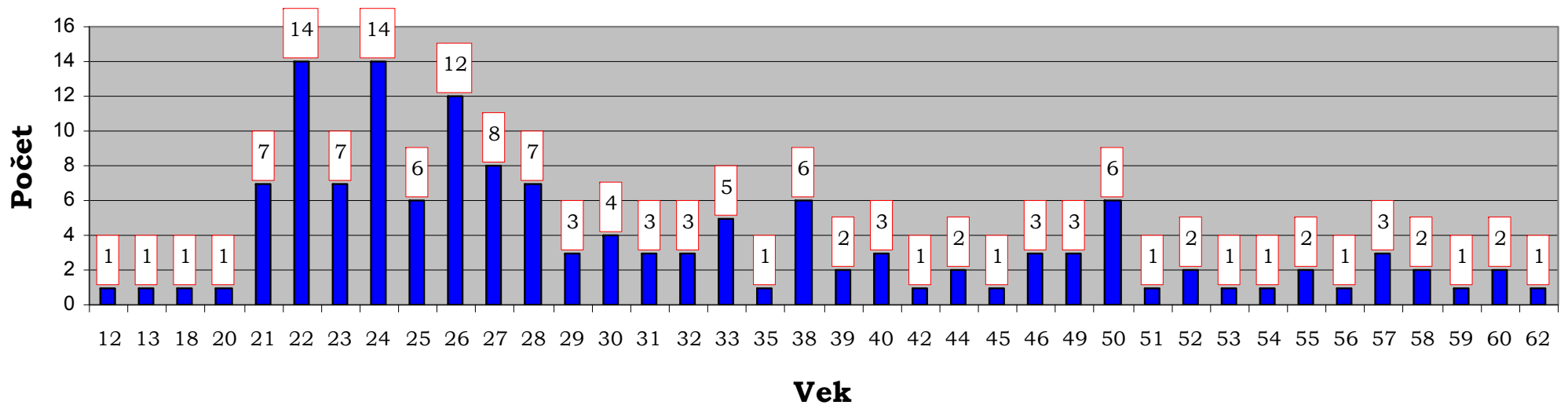
VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV

V období od 14. 1. 2011 do 18. 7. 2011 vyplnilo dotazník na internete spolu **143 respondentov**, z toho 107 žien a 35 mužov. Jeden respondent pohlavie neuviedol.

O vyplnenie dotazníka prejavili záujem prevažne mladší ľudia vo veku od 21 do 28 rokov.

Veková štruktúra respondentov

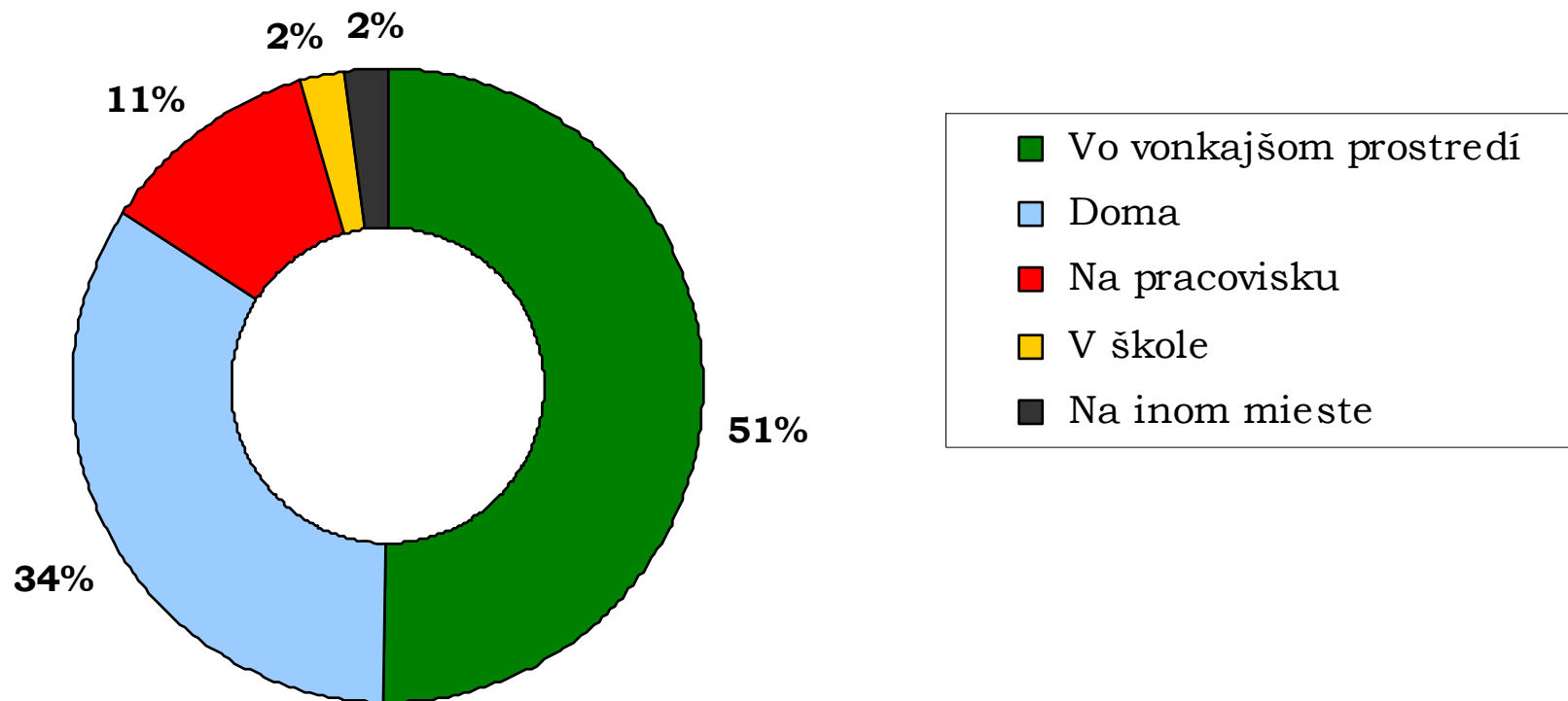

Priemerný vek respondentov: **32,5 roka**

Databáza výsledkov bola štatisticky spracovaná použitím softvérového produktu Epi Info 6 (verzia 6.04d) vyvinutého v inštitúcii Centers for Disease Control and Prevention (CDC), USA.

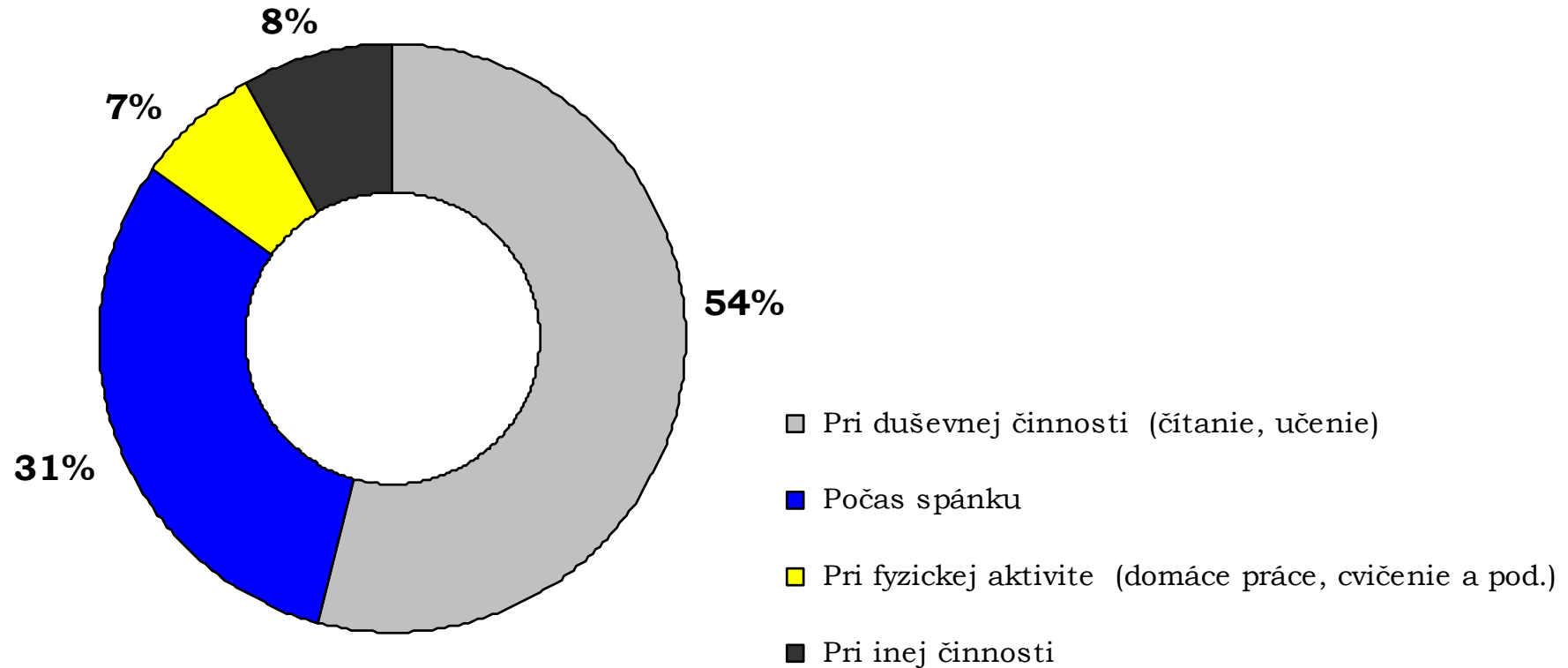
Vyplnenie jednotlivých otázok v dotazníku bolo dobrovoľné, preto vo vyhodnotení uvádzame aj počet respondentov, ktorí na otázku odpovedali.

Kde Vám pôsobenie hluku najviac prekáža? (139 respondentov)

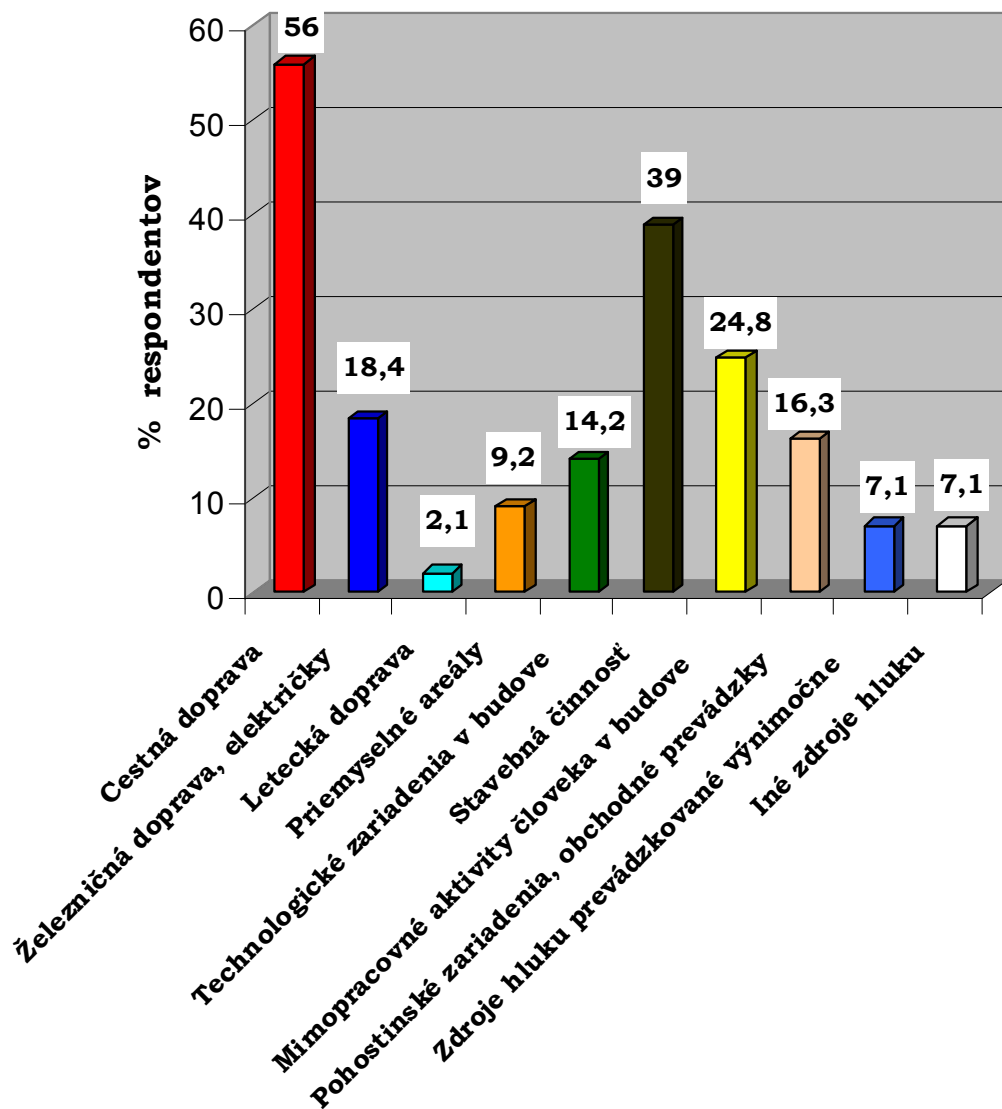
Približne polovici respondentov v bežnom živote prekáža predovšetkým hluk vo vonkajšom prostredí (na ulici), zhruba tretine hluk v domácom prostredí. U respondentov, ktorým prekáža hluk na inom mieste prevažuje najmä pôsobenie hluku v obchodných a nákupných centrách.

Ak ste boli v poslednom období vystavení hluku doma alebo v mieste, kde sa zdržiavate, pri akej činnosti Vás najviac obťažoval? (131 respondentov)

Vyššie polovici respondentov hluk v domácom prostredí prekáža predovšetkým pri duševnej činnosti. Tretina respondentov je hlukom obťažovaná najmä počas spánku. Respondentom, uvádzajúcim iné činnosti, prekáža hluk predovšetkým počas denného oddychu doma, v záhrade, počas prechádzok či pri športovaní. Dvaja respondenti uviedli, že im hluk prekáža pri všetkých činnostiach.

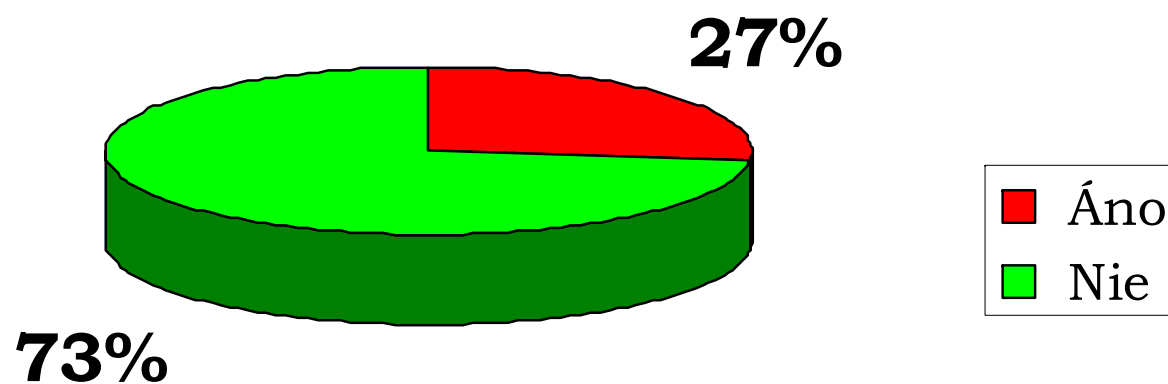
Ak ste boli v poslednom období vystavení hluku doma alebo v mieste, kde sa zdržiavate, ktoré zdroje hluku považujete za najviac obťažujúce? (141 respondentov)

Odpovede respondentov odrážajú známu skutočnosť, že najvýznamnejším zdrojom obťažujúceho hluku na Slovensku je cestná doprava. Výrazný je však aj vplyv hluku zo stavebnej činnosti.

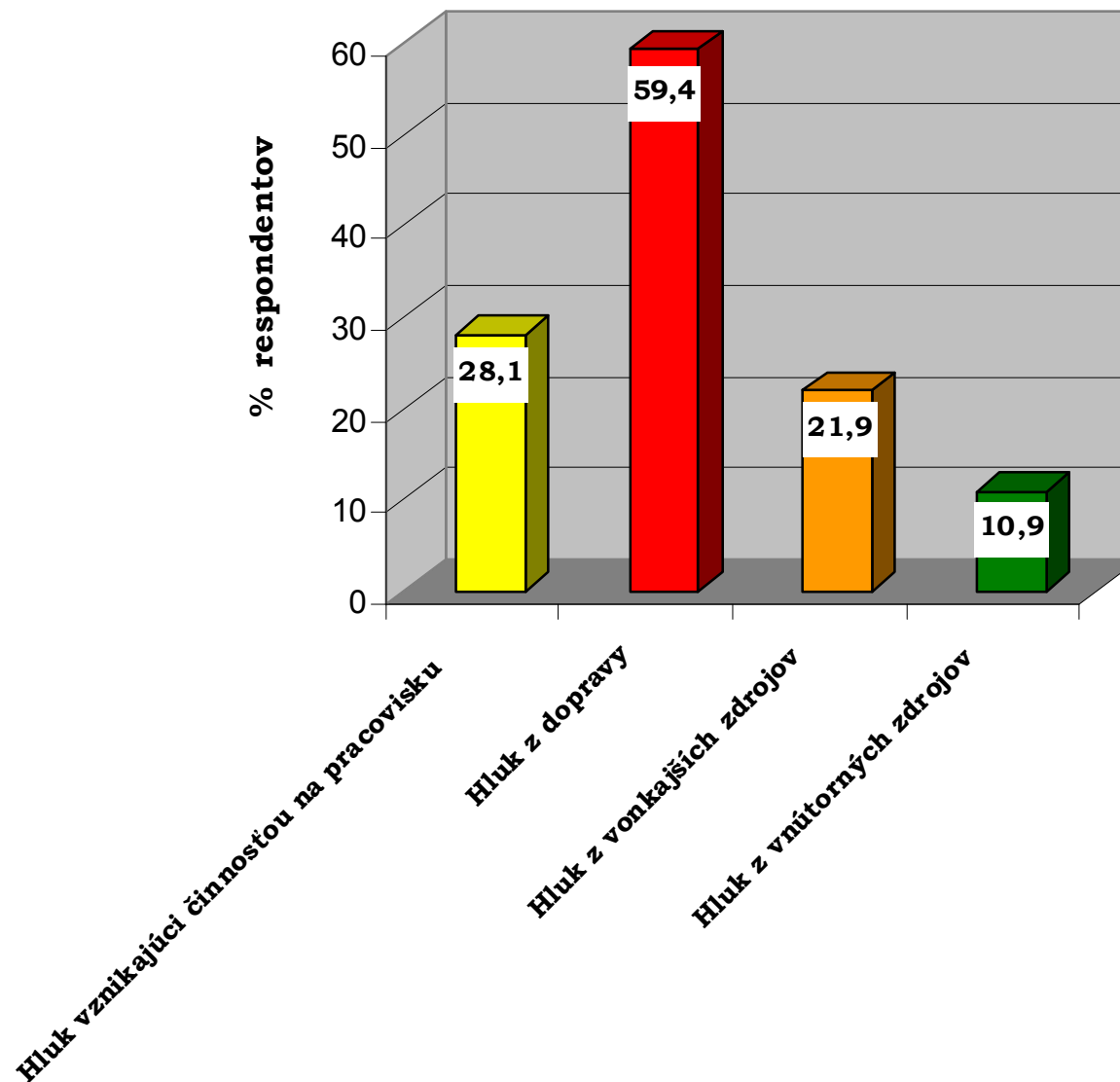
**Obmedzujete vetranie bytu kvôli
obťažujúcemu hluku z ulice?**

(142 respondentov)

Vetranie miestností v byte z dôvodu obťažujúceho hluku prenikajúceho z ulice obmedzuje viac ako štvrtina respondentov.

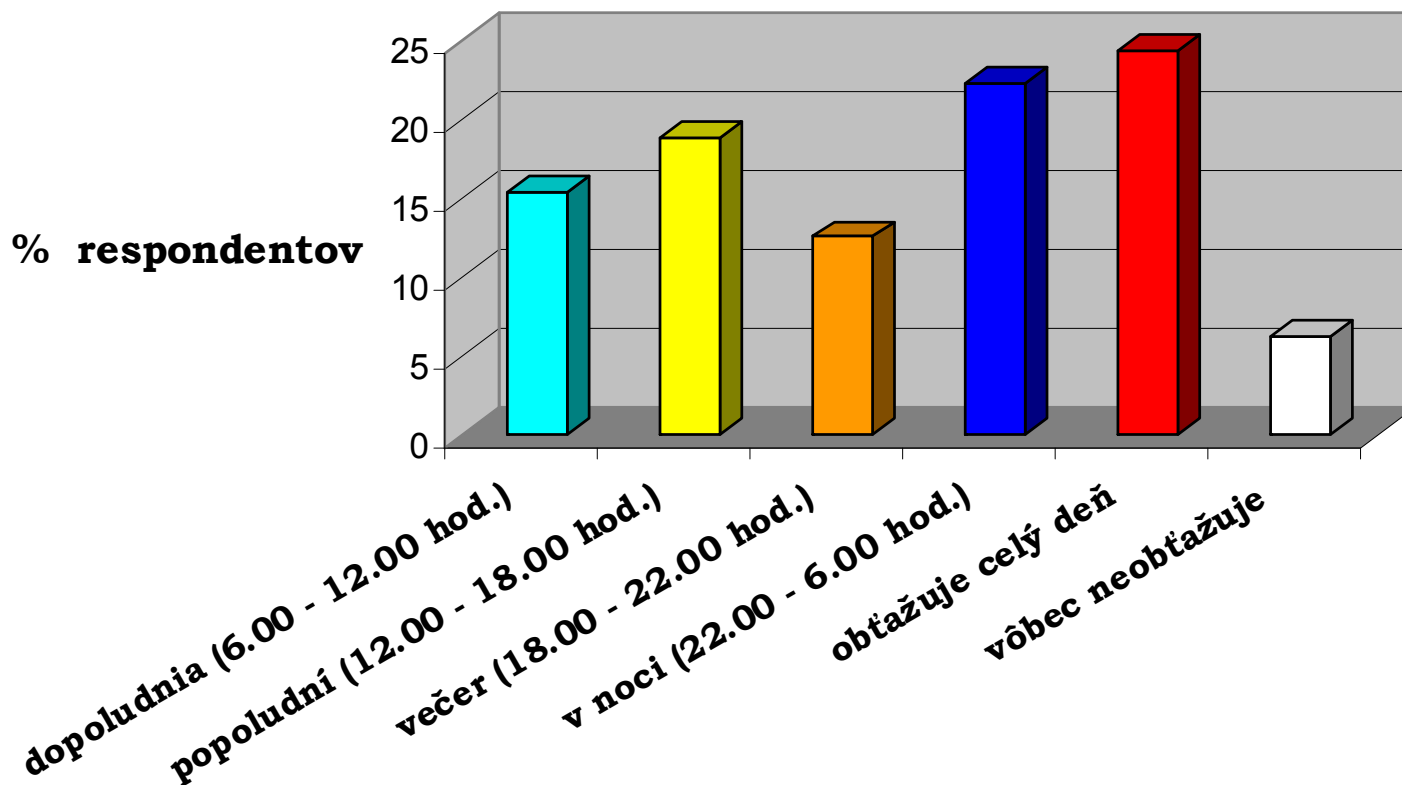
Ak ste boli v poslednom období vystavení hluku na pracovisku alebo v škole, ktoré zdroje hluku považujete za najviac obťažujúce? (128 respondentov)

Aj na pracovisku či v škole respondentom prekáža predovšetkým hluk z okolitej dopravy.

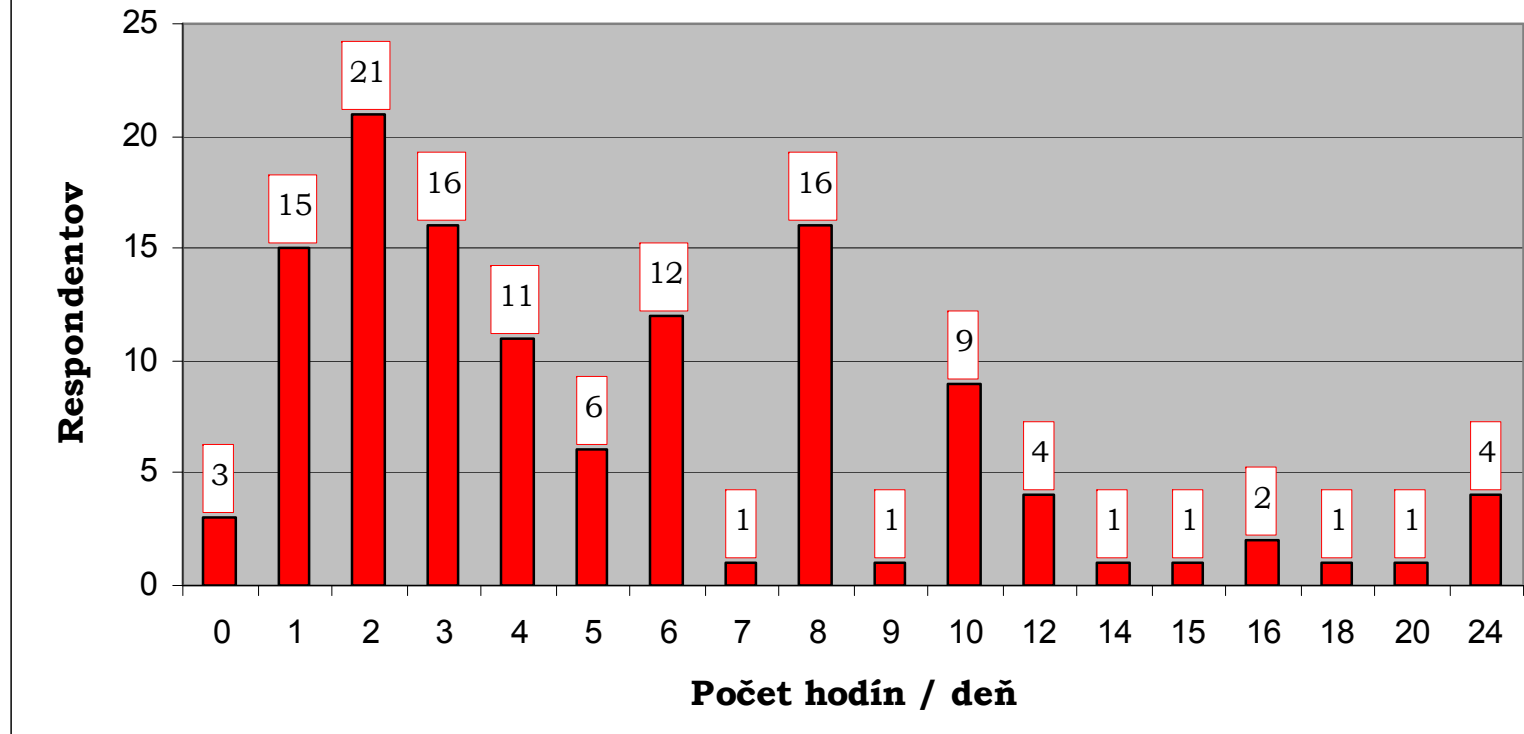
Z časového hľadiska ľudí hluk obťažuje predovšetkým v popoludňajších a nočných hodinách, väčšina respondentov však uviedla, že ich hluk obťažuje celý deň. Len zhruba 6% respondentov hluk subjektívne vôbec neobťažuje.

V ktorom časovom intervale Vás hluk najviac obťažuje? (143 respondentov)

Odhadnite, koľko hodín denne ste priemerne vystavený pôsobeniu najviac obťažujúceho zdroja hluku.

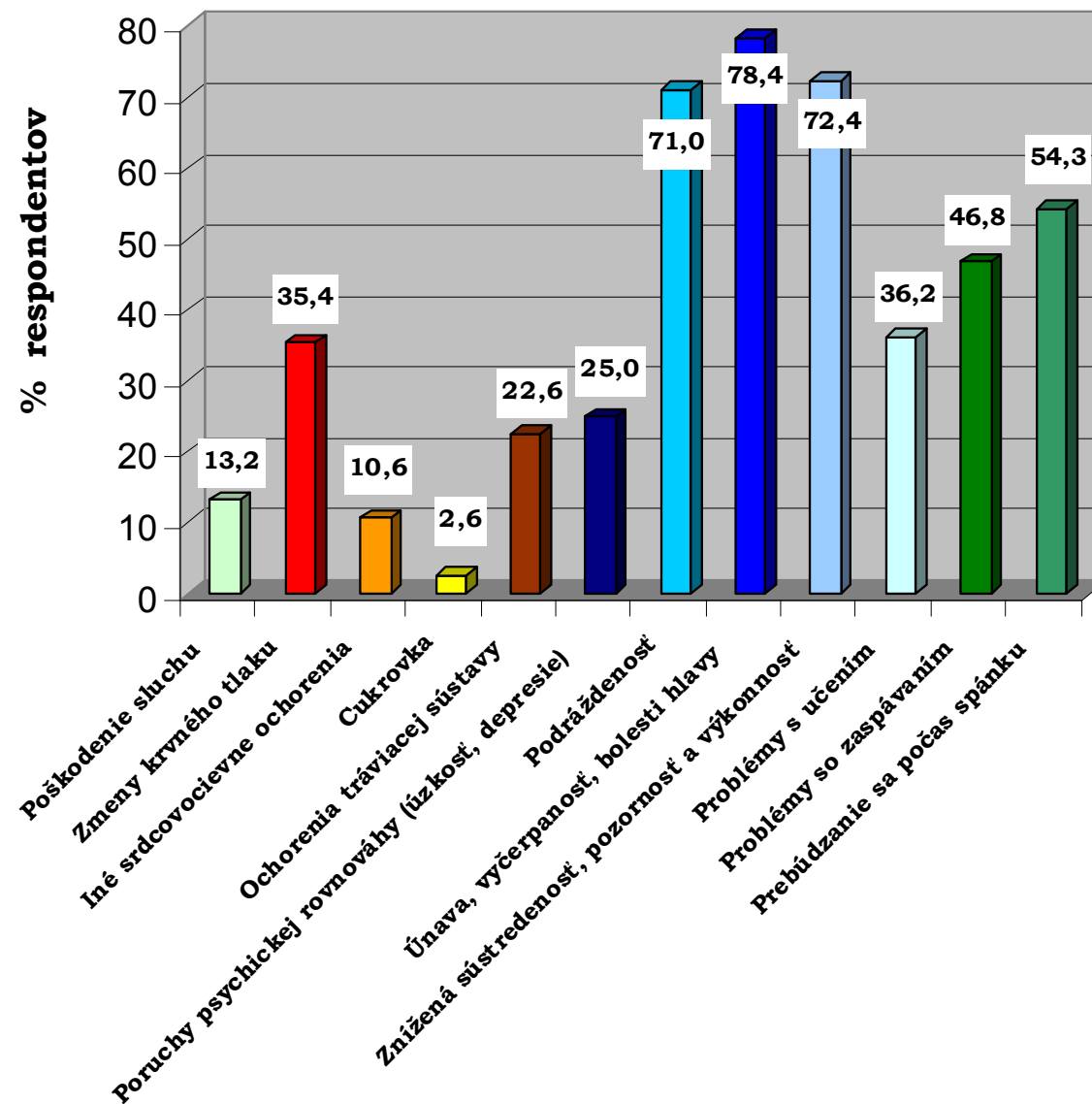
(125 respondentov)

Dĺžku priemernej záťaže najviac obťažujúceho zdroju hluku väčšina respondentov odhaduje na 1 – 4 hodiny denne. Pomerne veľká skupina respondentov uvádza priemernú dennú záťaž 8 hodín, čo môže vo väčšine prípadov súvisieť s expozíciou hluku na pracovisku.

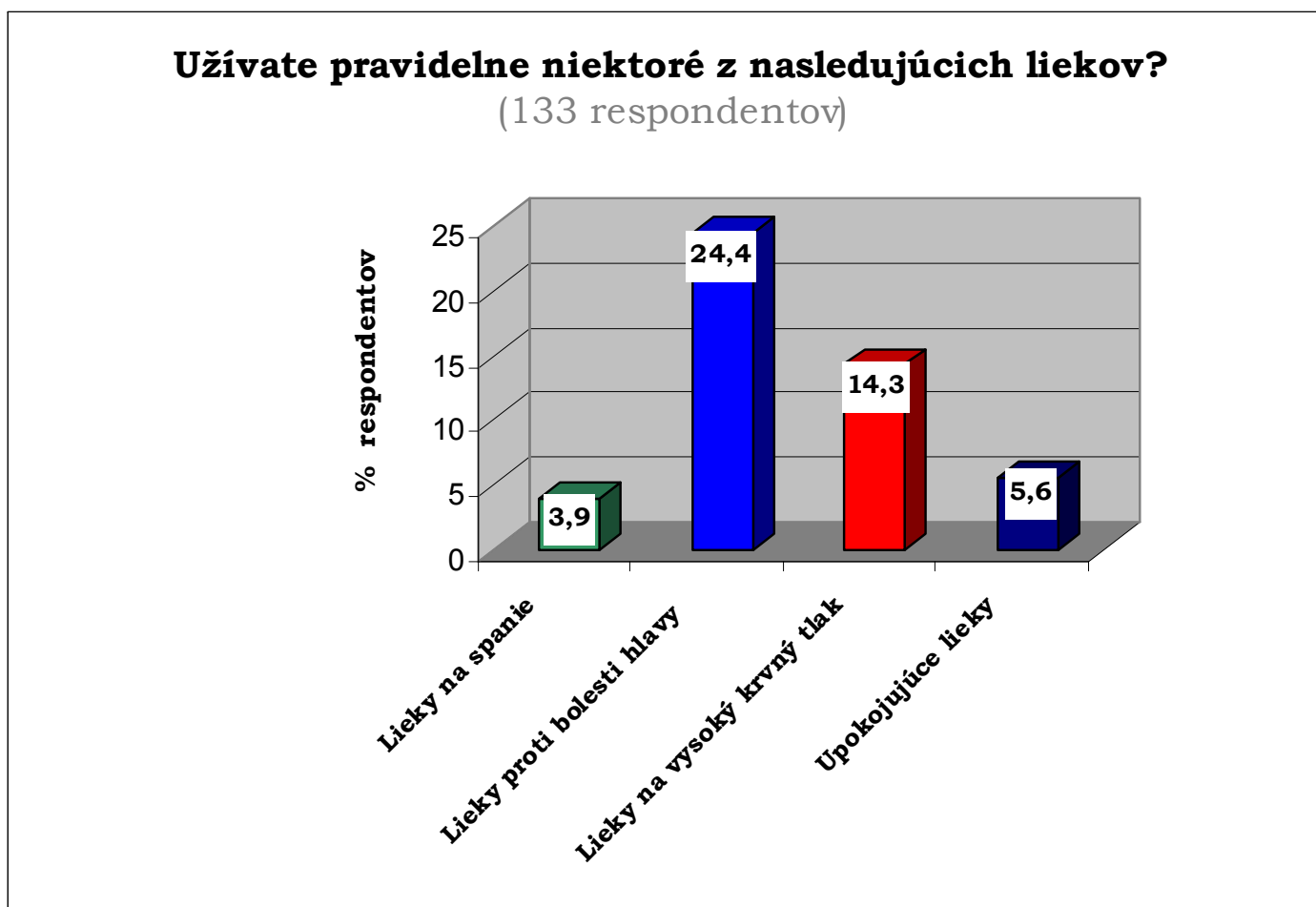
Prejavuje sa u Vás niektorý z uvedených zdravotných problémov?

(136 respondentov)

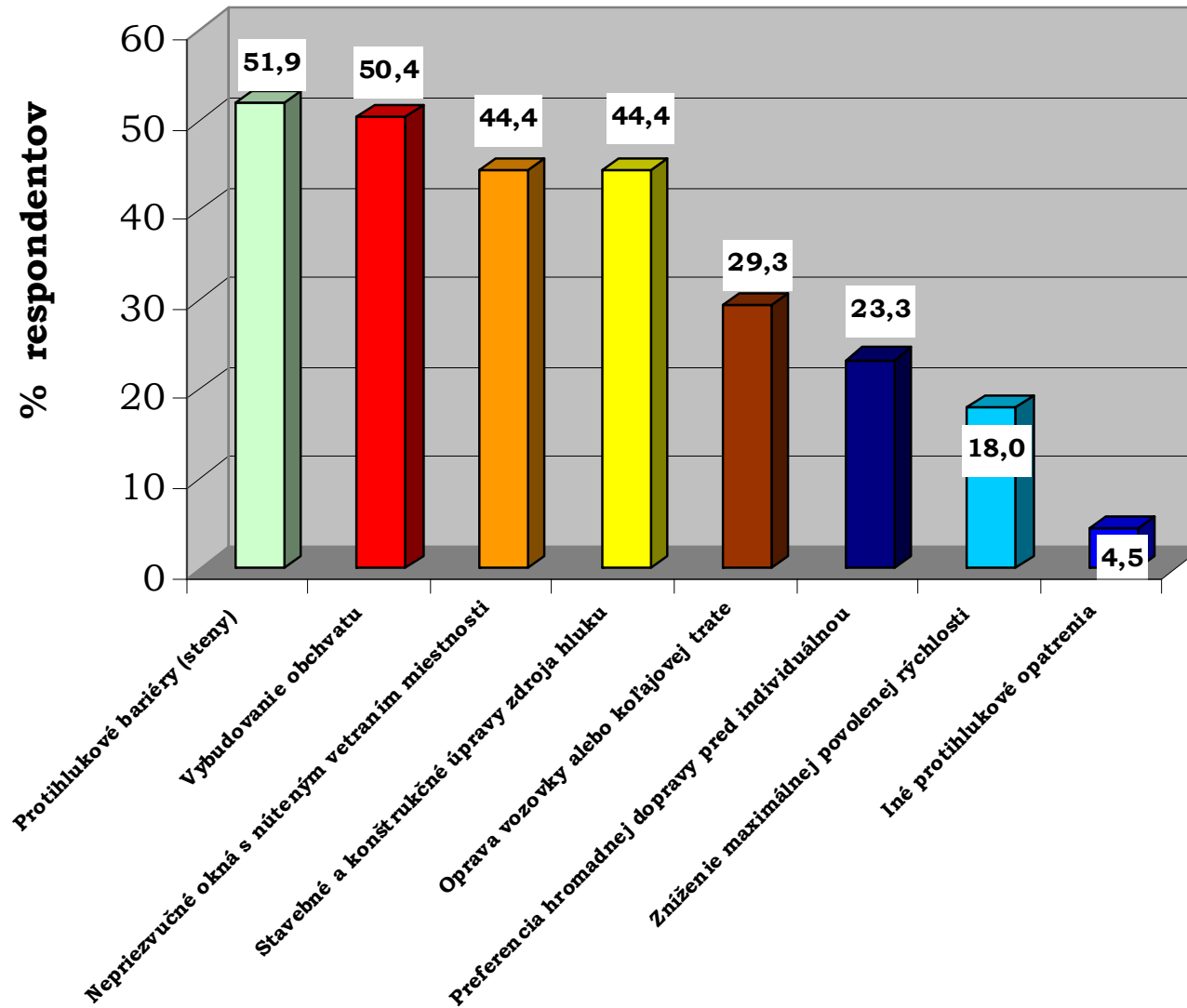
Respondentov sme sa opýtali aj na výskyt zdravotných symptómov, ktoré môžu, okrem iného, súvisieť aj s expozíciou environmentálnemu hluku. U výraznej väčšiny respondentov (viac ako 70%) sa prejavuje negatívne pôsobenie prostredia na psychickú a duševnú kondíciu organizmu, predovšetkým únavou, vyčerpanosťou a bolesťami hlavy, podráždenosťou, zníženou mierou sústredenia, pozornosti a výkonnosti a pod. Lieky proti bolesti hlavy pravidelne užíva skoro štvrtina odpovedajúcich.

Približne polovica respondentov máva problémy s kvalitou spánku, či už v súvislosti so zaspávaním alebo prebúdzaním sa počas neho. Zmenami krvného tlaku trpí asi 35 % respondentov, ostatné symptómy sa u nich vyskytujú v menšej miere.

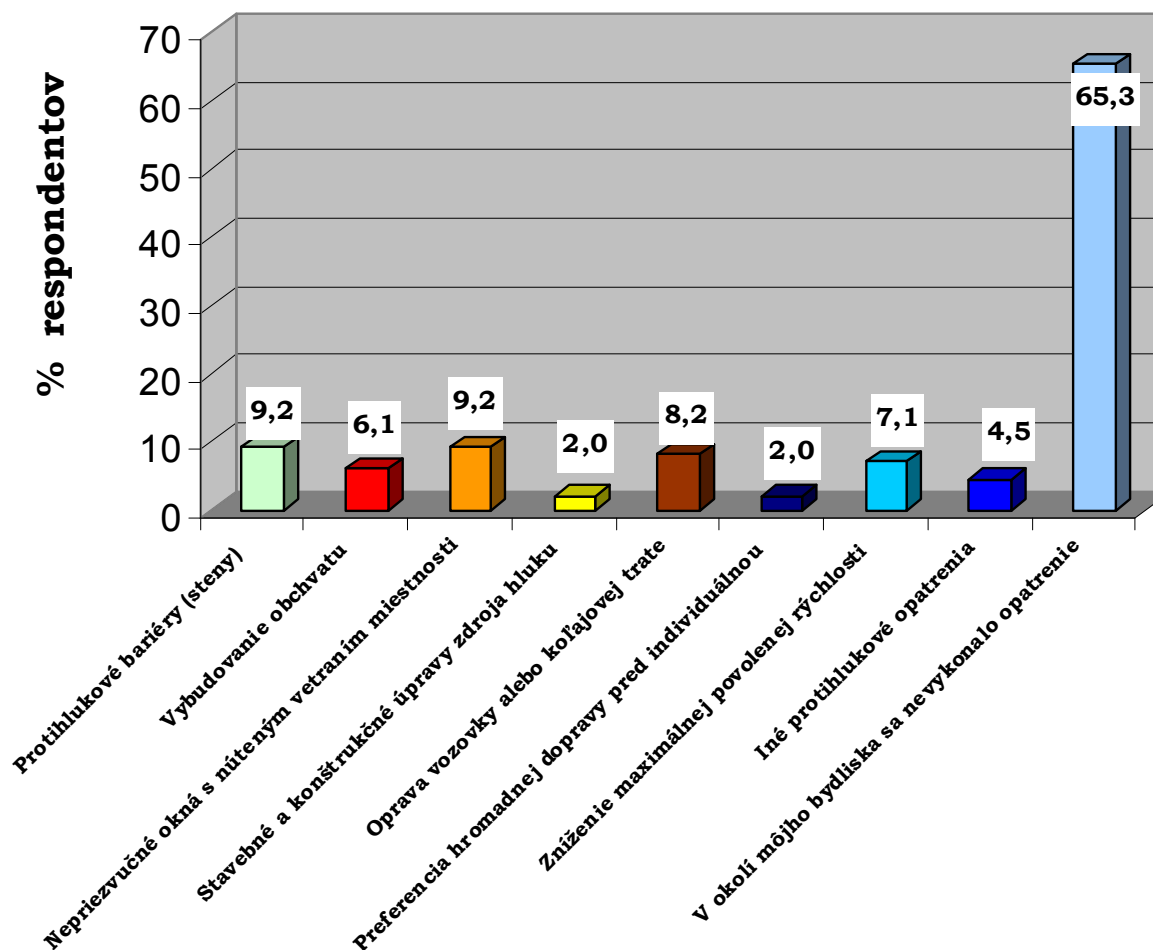

Ktoré opatrenia na ochranu pred hlukom považujete za najúčinnejšie na odstránenie rušivých účinkov hluku, ktoré na Vás pôsobia?

(133 respondentov)

Vykonalo sa nejaké opatrenie na ochranu pred hlukom v okolí Vášho bydliska? Aké? (98 respondentov)

Väčšina opýtaných by za účelom ochrany pred hlukom preferovala vybudovanie protihlukových bariér, vybudovanie obchvatu pre odklonenie tranzitnej dopravy či výmenu okien so zabezpečením alternatívneho vetrania. 65 % respondentov však uvádza, že sa v okolí ich bydliska zatiaľ žiadne protihlukové opatrenie nerealizovalo.

POSTREHY RESPONDENTOV

Z postrehov a pripomienok respondentov obsiahnutých v odpovediach uvádzame:

Hluk ako taký je problematika, ktorú je potrebné riešiť.

Je javom, ktorý znepríjemňuje život doma i v práci. Ja mám skúsenosti len s krátkodobým trvaním hluku, ale i ten bol nepríjemný najmä v situáciách, kedy bolo potrebné učiť sa, písať a sústrediť sa. Aj napriek jeho krátkemu trvaniu ma dokázal za malú chvíľu podráždiť.

Myslím si, že téma hluku je veľmi aktuálna, o čom svedčí i fakt, že je najčastejšie sa vyskytujúcim negatívnym faktorom v pracovnom prostredí.

Zabezpečiť preventívne náhodné kontroly hluku v teréne pracovníkmi úradu.

Hluk veľmi pôsobí na človeka.

Je to problematické, nie sú finančné prostriedky na vybudovanie ochvatu. Na dedine je veľmi ťažké odstrániť napr. pílenie dreva a umlčať neprispôsobivých občanov vracajúcich sa nadržanom z pohostinstva.

V bytových domoch chýba domový poriadok, ktorý by nájomcovia dodržiavali a rešpektovali.

Aby sa jednotlivé sťažnosti nekončili iba pokutami, ale aby sa vykonali aj opatrenia, ktoré by problémy riešili.

Nekonanie, prípadne zdĺhavé a neúčinné konanie RÚVZ. Ak sa nedosiahne náprava pokutami, treba ich vymáhať súdnou cestou aj formou exekúcie.

Nedostatočná pozornosť tejto problematike, v centre záujmu je zisk majiteľa pohostinstva a nákladnej cestnej prepravy.

Uvítala by som, keby nebolo povolené prevádzkovanie diskoték a reštaurácií na sídliskách.

Dúfam, že sa intenzita hluku vďaka novým opatreniam zníži, a že mu nebudeme vystavení v obťažujúcej miere :)

Zníženie úrovne hluku v životnom prostredí zabezpečme:

- 1) ráznym odstránením zdrojov hluku, ktoré sťažujú životné prostredie,**
- 2) vybudovaním živých protihlukových tmičov výsadbou vhodných okrasných a trvale zelených drevín,**
- 3) vybudovaním živých oáz ticha a oddychu výsadbou vhodných prevažne nízokmenných drevín.**

**Neviem, ako zamedziť používanie vlastných prostriedkov a viac cestovať MHD.
Myslím, že osвета je v tomto slabá a ľudia veľmi pohodlní ...**

Zle vnímam hluk z motoriek, zakázala by som dovoz tohto zdroja hluku.

**Moje pripomienky sa týkajú hlučných zvonov na kostole, ktorý sa nachádza priamo uprostred sídliska.
Ľutujem tých ľudí, ktorí majú okná otočené priamo ku kostolu. Ten hluk je neznesiteľný pri otvorených oknách. Mali by ste s tým niečo robiť ...
Veď kňazi by svoje "ovečky" do kostola mohli lákať aj tichším spôsobom ...**

Prečo hygienici dovoľia ZSSK prevážať ľudí vo vozňoch, v ktorých neustále písa vysoký zvuk pri zapnutých i pri vypnutých svetlách.

Prečo s tým hygiena nič nerobí ?

Myslím, že riešenie v súčasných podmienkach neexistuje.

Obmedziť tranzit dopravy cez mesto. Vybudovať obchvaty.

Veľa zelených pásov so stále zelenými stromami oddeľujúcimi domy od komunikácií.

Znížiť rýchlosť.

Odst'ahovali sme sa za tichom na dedinu. To ticho by tam aj bolo, nebyť lietania vrtuľníkov. Je to strašne nepríjemné, keď Vás zo spánku vytrhne neskutočne nízko prelietavajúci vrtuľník.

Ak lietajú cez deň, to rešpektujem, hoci je to rušivé, ale v noci je to katastrofálne.

Aké sú vlastne naše práva a kde sa ich domáhať ...

Neignorovať pripomienky a postrehy vrchnosťou.

V blízkosti našej obytnej zóny sa nachádza úpravňa štrkopieskov.

Na jej prevádzku sa sťažujeme už 15 rokov. Aj napriek protihlukovým opatreniam sme vystavení zbytočnému nepríjemnému hluku (pískanie a škrípanie dopravných pásov a bagrov). Pri častej a dôslednej kontrole hygienikov z Košíc by sme týmto nepríjemným a sústavným hlukom nemuseli trpieť.

Rekonštruovať električkové trate s dôrazom na kvalitu koľajového lôžka. Súčasné vozidlá boli už pri výrobe označené ako dosť hlučné - dostali výnimku !

Opatrení je veľa, ale isto nie sú peniaze :D

V našej 12-poschodovej bytovke bolo vypnuté centrálné vetranie bytov cez vetrací komín z dôvodu hlučnosti. Nebola však zabezpečená iná alternatíva od správcu bytového domu. Vlastníci bytov si do vetracieho komína zapojili rôzne odsávače pár a zápachov z WC, kúpeľní a kuchýň. Tieto zariadenia nechávajú v 1/2-hodinových až hodinových intervaloch 5-krát denne zapnuté. Vetrací komín z plechu hluk z ventilátora zosilňuje, ako keď trúbite na trúbku. Aj keď hluk nemá „diskotékové decibely“ jeho nebezpečenstvo pre zdravie je v jeho dlhodobom trvaní. Tento hluk nielen ja, ale aj moja rodina, trpíme už dva roky. Najhoršie je, že ani úrady, na ktoré sme sa obrátili, nepovažujú tento hluk za škodlivý.

V zamestnaní ma najviac hnevá hluk vznikajúci pri zapnutom počítači. V kancelárii cca. 5 hodín denne, ide to poriadne na nervy.

Najhlučnejšie sú zastávky MHD v Bratislave, prístrešky by mohli byť otočené otvorenou časťou smerom od ulice, nekoncentroval by sa v nich tak veľmi hluk.

Vytvárať priemyselné zóny s protihlukovými bariérami dostatočne vzdialené od obytných zón, so stanoveným prevádzkovým časom. Ved' kde si má človek oddýchnuť, ak nie v kruhu rodiny a domova. Ako má fungovať rodina a spoločnosť, keď jej nie je dopriate mať pokoj. Takáto spoločnosť nikdy nemôže fungovať. Keď vidina bohatstva je nadradená nad človekom.

Preveniou by mala byť propagácia zdravého života bez hluku v školách, podpora projektov zameraných na zmiernenie, resp. vylúčenie zdrojov hluku, výstavba tichých priestorov - odpočinkové parky, sústredenie bytovej výstavby v nehučných lokalitách, ...

Hlavne obmedzenie rýchlosti a úprava ciest. Stavebné mechanizmy plne naložené kamením z lomu prechádzajúce rýchlo po ceste plnej výmoľov sú zdrojom značného hluku.

Treba zvýšiť informovanosť !

Väčšia propagácia a preferovanie MHD pred osobnou automobilovou dopravou, väčší počet vyhradených pruhov pre autobusy, obchvaty a odklonenie nákladnej dopravy z mesta.

**Nikto s tým nič nerobí.
Pôvodcoví hluku je to ľahostajné
a obecný úrad sa tvári, že s tým nič robiť
nemôže.**

**V mojom prípade sú častým
a najproblémovejším zdrojom
hluku susedia.**

Problematická je situácia na Dlhých dieloch v Bratislave (Kresánkova ulica). Novostavby sú postavené v tesnej blízkosti v tvare kruhového betónového útvaru a vytvárajú tak "komínový efekt". Vo dvore je umiestnené detské ihrisko a podniky. Zvuk sa stenami prenáša do všetkých kútov tohto miesta, nedá sa ani chvíľu vetrať bez hluku blázniacich sa detí, rozprávajúcích ľudí a hluku z podnikov. Samotné novostavby sú postavené veľmi zle, nemajú žiadnu izolačnú vlastnosť, počuť v nich všetkých susedov. Toto miesto má už teraz kvôli hluku neriešiteľné problémy. Stres z hluku je enormný. Po šiestich rokoch som bola nútená odísť.

Snažím sa akceptovať hluk počas dňa (do 22.00 hod.).

Ak niekto pravidelne robí hlučné akcie, nedodržiava nočný pokoj, tak je to neúnosné, navyše so súhlasom obecného zastupiteľstva - to je najhoršie –

ľahostajnosť, neakceptovanie námietok zo strany obyvateľ'ov.

Manžel vstáva skoro ráno, máme malé bábätko, ktoré zobudí aj slabší hluk, aspoň v noci, keby bolo ticho, aby sa mohlo vyspať ...

Je to boj s veternými mlynmi.

Don Quijote de la Mancha bol proti

nám úplný amatér.

Hluk ako aj iné produkty práce stolárskych dielní nám už 3 roky otravujú život v obytnej zóne. Naše problémy sme riešili s RÚVZ, ale bezvýsledne. Naniesli sme to aj bývalému vedeniu mesta, ale nič sa nezmenilo, nedodržalo sa ani všeobecne záväzné nariadenie mesta. Vo vlastnom dome musíme trpieť hluk z drevárskej výroby, prach a spaľovanie drevotriesky ako odpadu pri výrobe nábytku.